

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้มีหนังสือ ที่ อก ๐๕๐๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สมาคมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทยได้มีหนังสือเรียนประธานคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เสนอให้ปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งจัดทำขึ้นภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการของแผนแม่บทเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเสนอให้มีการปรับปรุงก่อนระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อิงกล่าวกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาข้อเสนอของสมาคมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทยแล้ว มีความเห็นสรุปได้ ดังนี้

๑. แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้นำความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการด้วย

๒. ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้พื้นที่ที่ปรากฏว่ามีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ซึ่งได้แก่พื้นที่ดังต่อไปนี้

(๑) พื้นที่ตามประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตร ที่ได้ออกหรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้

(๒) พื้นที่ตามอาชญาบัตรและคำขออาชญาบัตร ที่ได้ออกให้หรือยื่นก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ เฉพาะพื้นที่ที่ผลการสำรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง

(๓) พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ที่ประกาศก่อนพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ และที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง) แล้ว แต่ไม่สามารถประกาศได้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ

(๔) พื้นที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (พื้นที่ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่) หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๓. ส่วนกรณีพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษ ที่ได้ยื่นและได้รับอนุญาตภายหลังพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ คณะอนุกรรมการ กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้มีความเห็นว่า หากผลสำรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง เห็นควรกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองภายในระยะของ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อมิให้มีปัญหาในการอนุญาต หรือกรณี มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือกรณีเพื่อความมั่นคงของประเทศ หรือกรณีตามนโยบายของรัฐบาล ที่ต้องนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ หากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มิได้กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองไว้ ให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พิจารณาตามระเบียบ วิธีการ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเครื่องมือสำหรับประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๔. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีภารกิจตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการอนุญาตให้เอกชนทำการสำรวจแร่เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งแร่ ในพื้นที่ที่ประสงค์จะทำเหมือง ประกอบกับมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้การยื่นคำขอประทานบัตรต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิด การทำเหมืองในเขตคำขอตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวกำหนดว่าหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่ชนิดที่ประสงค์จะทำเหมืองแร่ให้ใช้ข้อมูล จากรายงานผลการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษ โดยในทางวิชาการ การสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรืออาชญาบัตรพิเศษ เพื่อที่จะทราบถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจ ของแหล่งแร่ในแต่ละพื้นที่ว่ามีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์หรือไม่ ต้องดำเนินการเจาะสำรวจเพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อมูลรายละเอียดความสมบูรณ์ของแร่ ซึ่งจะมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงมาก แต่เมื่อ ได้ดำเนินการสำรวจแร่ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้สำรวจแร่ตามอาชญาบัตรดังกล่าวและปรากฏผล การสำรวจว่าเป็นแหล่งแร่ที่อุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง แต่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มิได้กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ไม่สามารถอนุญาตให้ทำเหมืองได้ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีย่อมส่งผลกระทบต่อกรยื่นคำขออาชญาบัตรสำรวจแร่ของภาคเอกชน เนื่องจาก ภาครัฐไม่ได้มีหลักประกันใด ๆ หรือสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคเอกชนที่ได้ลงทุนเพื่อการสำรวจแร่ ว่าจะได้รับประทานบัตรหลังจากการลงทุนทำการสำรวจแร่ รวมถึงไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามที่ กฎหมายมุ่งประสงค์ให้เร่งรัดดำเนินการสำรวจแร่ในพื้นที่ศักยภาพแร่ทั่วประเทศ พร้อมทั้งจำแนก ปริมาณทรัพยากรแร่และปริมาณสำรองแร่เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาแหล่งแร่มาใช้ ประโยชน์

ข้อเสนอของสมาคมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทยที่เสนอให้ปรับปรุงแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ก่อนระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นพ้องด้วย ประกอบกับได้มีความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบาย

บริหารจัดการแร่แห่งชาติว่า การดำเนินการสำรวจแร่จะมีข้อมูลแหล่งแร่ใหม่เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การประกาศเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง จึงควรประกาศเพิ่มเติมเป็นระยะ

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อกำหนดให้พื้นที่ที่สำรวจแล้วพบว่ามีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง สามารถดำเนินการกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อยื่นคำขอประทานบัตรได้ จึงขอหารือ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติจะสามารถปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการแล้ว โดยกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพิ่มเติมในพื้นที่ที่พิสูจน์แล้วพบว่าเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงก่อนระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้หรือไม่ จะขัดกับหลักการตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ อย่างไร

(๒) หากสามารถดำเนินการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพิ่มเติมได้ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติจะต้องเสนอแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ที่ปรับปรุงเพิ่มเติมต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกหรือไม่ หรือคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจที่จะดำเนินการประกาศกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพิ่มเติมได้ โดยไม่ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรธรณี) และผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง โดยปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า โดยที่พื้นที่ตามคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษที่ได้ยื่นและได้รับอนุญาตภายหลังพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ มิได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เกี่ยวกับการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ที่ว่า ในระยะเริ่มแรกควรเป็นไปเพื่อให้กิจการเหมืองแร่ที่เปิดดำเนินการอยู่ก่อนหรือได้รับอนุญาตก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่สามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ส่งผลกระทบกับผู้ประกอบการที่เปิดดำเนินการอยู่หรือได้รับการอนุญาตเรียบร้อยแล้ว และสามารถผลิตแร่ที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจได้ในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านระหว่างที่มีการวางระบบการบริหารจัดการแร่ ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ระยะ ๒๐ ปี สำหรับพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตรที่ได้ยื่นคำขอไว้ แต่ยังมีได้ผ่านการพิจารณาออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ และพื้นที่ประกาศกำหนดเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับแร่ ให้กำหนดเป็นพื้นที่ศักยภาพในการทำเหมืองที่รอการจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์แร่ หรือเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามกฎหมายระเบียบ หลักเกณฑ์ และการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อไป ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบในหลักการของแผนแม่บทดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้นำมติของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองดังกล่าว มาพิจารณาแล้ว เห็นควรดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อย่างไรก็ดี กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นว่า โดยที่มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้การยื่นคำขอประทานบัตรต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่า พบแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองในเขตคำขอตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด ซึ่งระเบียบดังกล่าวกำหนดว่าหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่ชนิดที่ประสงค์จะทำเหมืองแร่ให้ใช้ข้อมูลจากรายงานผลการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ และอาชญาบัตรพิเศษ และในการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรืออาชญาบัตรพิเศษ เพื่อที่จะทราบถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจของแหล่งแร่ในแต่ละพื้นที่ที่มีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์หรือไม่นั้น ต้องดำเนินการเจาะสำรวจเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลรายละเอียดความสมบูรณ์ของแร่ ซึ่งจะมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงมาก ดังนั้น หากภาครัฐไม่ได้มีหลักประกันใด ๆ ที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคเอกชนที่ได้ลงทุนเพื่อการสำรวจแร่ว่าจะได้รับประทานบัตรหลังจากการลงทุนทำการสำรวจแร่ ก็อาจส่งผลกระทบต่อกรยื่นคำขออาชญาบัตรสำรวจแร่ของภาคเอกชน กรณีจึงมีความประสงค์ว่า หากจะกำหนดให้พื้นที่ตามคำขออาชญาบัตรที่ได้รับอนุญาตภายหลังจากที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้และเป็นพื้นที่ที่ผลสำรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองภายในระยะของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อมิให้มีปัญหาในการออกอาชญาบัตร หรือกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน หรือกรณีเพื่อความมั่นคงของประเทศ หรือกรณีตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ โดยให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติพิจารณาตามระเบียบวิธีการ ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไปจะสามารถกระทำได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า มาตรา ๑๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ เว้นแต่ข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกห้าปี

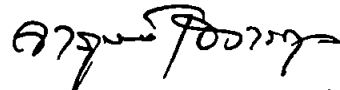
ให้คณะกรรมการเสนอแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องไม่ใช่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ หรือพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

การบริหารจัดการแร่เป็นไปอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยแผนแม่บทดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควร สงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง และให้จัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บททุกห้าปี ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันจะยังประโยชน์ต่อการบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป และเมื่อคณะกรรมการ นโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติจัดทำแผนแม่บทดังกล่าวแล้ว ให้เสนอแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย ดังนั้น โดยหลักการแล้วหากคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการ แร่แห่งชาติพบว่า แนวทางการบริหารจัดการแร่ตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทยังไม่สอดคล้องกับ สภาพข้อเท็จจริงอย่างใด คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติย่อมสามารถปรับปรุง แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ได้ และเมื่อมีการปรับปรุงรายละเอียดของแผนแม่บทการบริหาร จัดการแร่แล้ว ก็จะต้องดำเนินกระบวนการเช่นเดียวกับการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งต้องมีข้อมูล และต้องดำเนินการให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้นำความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปประกอบ การพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย

สำหรับปัญหาประเด็นที่สองนั้น เมื่อได้ให้ความเห็นประเด็นที่หนึ่งข้างต้นแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาประเด็นนี้อีก

(นางสาวจรรวณ เสงตรagoon)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๒